

GESTIÓ DE L'AIGUA

1. On som? Tres dades per conèixer la situació actual

- ✓ La legislació estableix que un detergent es pot anomenar biodegradable si l'element tensioactiu (que fa l'efecte del sabó) perd el 90% d'aquesta propietat als 28 dies de ser abocat a l'aigua. La resta d'ingredients del detergent, que poden ser el 80%, acostumen a no ser-ho.
- ✓ Al mar, l'anomenada gran taca del Pacífic, una ingent massa de residus de plàstic de 3,5 milions de tones, ha multiplicat les seves dimensions per 10 cada dècada des de 1950.
- ✓ Les catàstrofes degudes a inundacions i esllavissades de terres s'han multiplicat per 30 en mig segle, i els experts relacionen aquest fet amb la influència humana.

GESTIÓ DE L'AIGUA

2. Intercanviem experiències. Accions i pràctiques que s'estan portant a terme arreu del territori

- ❖ **Programa “De Font en Font, aprenem de l'aigua”**: Proposta didàctica d'educació ambiental per redescobrir el patrimoni i el valor social de les fonts i de l'aigua com a recurs. Està liderat per la SCEA, i la coordinació i realització tècnica van a càrrec de viladraueducació.com i de membres del Consell de Centres d'EA, com Cel Rogent a les terres tarragonines, www.defontenfont.cat.
- ❖ **Joc “Els camins de l'aigua dolça” (SCEA)**: Conjunt de propostes didàctico-lúdiques que tracten sobre la distribució, disponibilitat, les principals problemàtiques i algunes solucions relacionades amb l'aigua dolça al món. El joc està a disposició a la seu de la SCEA pels socis i per les persones interessades, www.scea.cat.
- ❖ **Xarxa per a una Nova Cultura de l'Aigua**: Associació formada per entitats i persones que treballa per posar a debat públic el model de gestió de l'aigua a Catalunya, www.xnca.org.
- ❖ **Projecte Rius**: Iniciativa que porta a terme l'Associació Hàbitats i que té com a objectiu treballar per fomentar la implicació social en la millora de rius i en la preocupació per l'estat dels ecosistemes riparis. Els seus pilars fonamentals són l'educació ambiental, el voluntariat i la participació ciutadana, www.projecterius.org.

GESTIÓ DE L'AIGUA

- ❖ **Plataforma en Defensa de l'Ebre:** Plataforma social creada l'any 2000 per la implantació d'una nova cultura de l'aigua contrària a la política de transvasaments. Actualment segueix lluitant per la defensa de l'aigua i el territori, www.ebre.net.
- ❖ **Programa "Movent-nos per l'aigua", Creu Roja Joventut:** Proposta educativa destinada a infants de 6 a 12 anys amb risc d'exclusió social que té per objectiu sensibilitzar els nens de la importància de l'aigua com a recurs, de les problemàtiques relacionades i del seu bon ús i gestió. Es realitza des de l'any 2009, i a l'edició 2010 s'han creat dos recursos didàctics: un conte i un joc, ambdós de gran format. Els recursos es deixen en préstec a les diferents oficines locals de Creu Roja de tot Catalunya, www.creurojajoventut.org.

GESTIÓ DE L'AIGUA

3. Cap a on volem anar? Consensem quatre reptes per assolir en un futur proper

Educació

Comunicació

Professionalització

Participació

Idees sorgides del grup de treball del Fòrum presencial

- Predicar amb l'exemple. Coherència
- Identificar les fases:
Conèixer i diagnosticar els escenaris dels (i amb els) individus q volem educar/Conèixer la necessitat d'educar/educar
- No perdre els adults com a públic a educar
- Introduir la gestió de l'aigua en el territori, aspectes socials
- Treballar el model de l'ús de l'aigua
- Treballar el tema de l'aigua aprofundint – considerant els 3 aspectes que esmenta la directiva marc europea: la vessant social, funció ambiental i les necessitats del consum.

Repte plantejat al Fòrum virtual i comentaris aportats

LES ASSOCIACIONS I ENTITATS DE CARÀCTER EDUCATIU HAURIEN D'AMBIENTALITZAR LES SEVES SEUS PER TAL DE DONAR EXEMPLE DE BON ÚS I BONA GESTIÓ DE L'AIGUA (PER EXEMPLE, APROFITANT LES AIGÜES PLUVIALS).

- Es poden fer petits gestos, però cal pensar si és viable demanar una ambientalització total en el tema aigua en el termini de 2 anys.
- Exemples d'ambientalització aquàtica: aprofitar les aigües grises, separar les aigües pluvials de les negres, reduir els cabals col·locant aparells específics a les aixetes, plantar plantes mediterrànies... i fer una retolació a cada actuació, per informar els usuaris i demanar-los que col·laborin estalviant.
- Tot depèn de la voluntat de cadascú. Si és una seu d'obra nova hauria d'estar moralment obligada a fer el màxim que pugui (separació de pluvials, aigües grises...) però si és una seu existent és més complicat.

Repte global definitiu consensuat de l'àmbit EDUCACIÓ

Incloure el tema de la gestió de l'aigua- la vessant social, la funció ambiental i les necessitats del consum- més enllà d'educar en bones pràctiques

Idees sorgides del grup de treball del Fòrum presencial

- Fer contrapunt davant de posicions mediàtiques que no fomentin l'ús responsable de l'aigua. Fer ús dels casos presents en un moment donat, a partir dels casos actuals.
- No oblidar que tot projecte ha d'incloure un pla de comunicació amb objectius clars. El pla de comunicació ha d'incloure tots els punts de vista (propers)
- Comunicar el concepte de l'aigua regenerada

Repte plantejat al Fòrum virtual i comentaris aportats

ELS ESPAIS INFORMATIUS DE METEOROLOGIA HAURIEN DE TREBALLAR CONJUNTAMENT AMB PROFESSIONALS DEL SECTOR AMBIENTAL PER DONAR INFORMACIÓ ACURADA I CONSELLS DE GESTIÓ D'AIGUA EN FUNCIÓ DE LES PREDICCIONS.

- Ja ho fan bastant, almenys els de TV3, tot i les contradiccions que els financen grans empreses d'energia fent "green washing". De totes maneres, fan massa èmfasi en el comportament individual, que és important, però no es toquen massa "poders fàctics", com les concessions de reg insostenibles, històriques (desviament del Ter cap a BCN) i noves (canal Segarra-Garrigues). Si els "professionals del sector ambiental" poden contribuir que surtin aquests temes, endavant!
- No tinc clar que sigui el servei meteorològic el que hagi de fer aquesta tasca. Està bé algunes recomanacions que fan a TV3 quan hi ha problemes de sequera però no crec que sigui la seva funció.
- A mi m'indigna quan es parla d'estalvi d'aigua estiuencques de sequera. El missatge hauria de ser que hem d'estalviar l'aigua tot l'any!

Repte global definitiu consensuat de l'àmbit COMUNICACIÓ

Tot projecte ha d'incloure un pla de comunicació

Idees sorgides del grup de treball del Fòrum presencial

- Importància de formar-se (no "titulitis") de forma continuada
- Considerar la realitat concreta d'on s'està exercint la professió
- Organitzar trobades sobre temes molt concrets – espais per compartir
- Considerar que a part de la formació hi ha altres virtuts, capacitats
- Considerar formació de vessants socials
- Exercir la professió predicant amb l'exemple

Repte plantejat al Fòrum virtual i comentaris aportats

ELS PROFESSIONALS DE L'ÀMBIT S'HAURIEN DE FORMAR PERIÒDICAMENT EN TEMES DE GESTIÓ D'AIGUA A TRAVÉS D'UN CURS HOMOLOGAT.

- Caldria evitar que el curs l'organitzés AGBAR, i en tot cas caldria fer entrar les opinions de la Xarxa per a una Nova Cultura de l'Aigua, Plataforma en Defensa de l'Ebre...
- Estic d'acord en la formació contínua però no crec que tot s'hagi d'acabar amb cursos, màsters, etc.

Repte global definitiu consensuat de l'àmbit PROFESSIONALITZACIÓ

Fomentar la formació continuada tant pel que fa als continguts com als mètodes i tècniques

Idees sorgides del grup de treball del Fòrum presencial

- Treballar en un barri (bloc, edifici concret) per realitzar un projecte participatiu d'utilització d'aigües pluvials i aigües grises
- L'aigua és un tema que toca a tothom, per tant és fàcil implicar la població. Exemple: projecte de recuperació d'una bassa implicant tots els agents
- Fomentar que la població agafi responsabilitats
- Fomentar la participació ciutadana en la gestió de l'aigua davant les administracions públiques

Repte plantejat al Fòrum virtual i comentaris aportats

LA SCEA O LA XVAC PODRIEN COORDINAR UN GRUP DE VOLUNTARIAT QUE PARTICIPÉS EN PROJECTES DE COOPERACIÓ PER ABASTIR D'AIGUA POTABLE ELS PAÏSOS MÉS POBRES.

- No crec que aquesta sigui la funció de la SCEA, la seva funció és promoure l'educació ambiental, i a més en l'àmbit territorial català. Si volem fer cooperació, estaria bé tractar temes d'educació ambiental que tenen molt joc en aquest àmbit: noves formes d'entendre l'educació, la participació,...
- Es podria cooperar amb altres tipus d'entitats, la Federació d'ONGDs...
- Jo he estat membre de la XVAC i tampoc crec que la cooperació al desenvolupament sigui la seva funció. A més, l'abastiment d'aigua potable és un tema de polítiques públiques, no de voluntaris. Una altra cosa és la conscienciació a la població dels projectes de mercantilització de l'aigua a nivell mundial i de les raons per les quals els països empobrits no hi tenen accés (deute extern...).

Repte global definitiu consensuat de l'àmbit PARTICIPACIÓ

Implicar els diferents usuaris de l'aigua per fer-los protagonistes dels projectes tot compartint responsabilitats

GESTIÓ DE L'AIGUA

4. Prioritzem dos reptes. Concretem accions i estratègies comunicatives

EDUCACIÓ: Incloure el tema de la gestió de l'aigua- la vessant social, la funció ambiental i les necessitats del consum- més enllà d'educar en bones pràctiques

PARTICIPACIÓ: Implicar els diferents usuaris de l'aigua per fer-los protagonistes dels projectes tot compartint responsabilitats

GESTIÓ DE L'AIGUA

EDUCACIÓ: Incloure el tema de la gestió de l'aigua- la vessant social, la funció ambiental i les necessitats del consum- més enllà d'educar en bones pràctiques

ACCIÓ

Fer un projecte adaptable a cada cas per les escoles verdes o d'agenda 21 per fer un sistema participatiu d'utilització d'aigües pluvials i grises

ESTRATÈGIA COMUNICATIVA

• Què es vol comunicar?

- L'aigua és un recurs limitat i imprescindible per viure
- És responsabilitat comuna, la nostra acció és important
- L'aigua de pluja i la grisa són recursos que podem utilitzar
- No és suficient el consum responsable sinó que cal pensar com estalviar

• **A qui va dirigit?** A escoles verdes o d'agenda 21, a tota la comunitat educativa (alumnes, professors, personal que hi treballa, etc), ajuntament i altres entitats públiques

• **Quin missatge es vol transmetre?** Entre tots, participant-hi, podem compartir l'aigua de forma responsable

• De quins recursos es disposa?

- Assessorament en educació i participació per part de la SCEA
- La comunitat educativa: alumnes, professors...

• **Campanya – eslògan:** *L'aigua és cosa de tots*

GESTIÓ DE L'AIGUA

PARTICIPACIÓ: Implicar els diferents usuaris de l'aigua per fer-los protagonistes dels projectes tot compartint responsabilitats

ACCIÓ

Recuperació de forma participativa d'un ecosistema aquàtic degradat.

ESTRATÈGIA COMUNICATIVA

• Què es vol comunicar?

- L'aigua és un recurs limitat i imprescindible per viure
- És responsabilitat comuna, la nostra acció és important
- L'espai tindrà un ús social

• **A qui va dirigit?** Regants , agricultors, ciutadans , veïns, administració pública, indústria, entitats, escoles, etc

• De quins recursos es disposa?

- Els protagonistes, la gent

• **Campanya – eslògan:** *El riu també vol aigua*